

Naročnina
\$2.00
na leto.

CLEVELANDSKA AMERIKA

STEV. 83 No. 83.

CLEVELAND, OHIO, V TOREK 19. OKTOBRA 1909.

Vol. II LETO II

Zarota proti Taftu.

TAJNI POLICISTI SO BAJE
RAZKRILI ZAROTO
PROTI PREDSED.
NIKU.

Včeran je bilo že are-
tiranih, in policija išče
še druge.

Albuquerque, N. M. 16. oke.
— Ko je prišel predsednik Taft
včeraj v to mesto, se je razširi-
la po mestu novica, da namena-
vajo Tafta umoriti. Ljudij se je
polastilo veliko razburjenje.

Tajna policija je aretirala že
več sumljivih oseb. Neki star
prospector z imenom Thorp,
se je na cesti približal nekemu
policistu v civilu, katerega pa ni
poznał, in ga je vprašal: "Kje
je predsednik Taft? Jaz bi ga
rad ubil." Policist je Thorpa
potem takoj odvedel v zapor.
V San Antoniu, Texas, išče
tajna policija Zedinjenih držav
in Meksike znanega anarhista
Aleksandra Berkmanja, katerega
so videli zadnje dnevi na cesti.
Berkman je prišel iz ječe pred
nekaj leti, kjer je predsedel pet
let, ker je ubil Henry Fricka,
znanega milijonarja. Novice iz
New Yorka pa naznajajo, da
se Berkman nahaja tam in je
bil zelo začuden, ker ga policija
išče v San Antonio.

V San Antonio nisem bil že
dve leti in tudi nisem namenjen
tja, torej me bodo zastonji iska-
li. "Vendar tajna policija straži
njegovo stanovanje in opazuje
vsak njegov korak. Načelnik
tajne zvezine policije je izjavil,
da dosedaj še ni slišal, da bi se
predsednik Taft resno name-
raval usmrtiti, ko se snide z
meksiškim predsednikom
Diazom.

Juarez, Mexiko, 17. oktobra
— Prebivalstvo tega mesta je
danes prevzeto veselja. Celo
mesto je bilo svečano razsvet-
ljeno in po mestu samem se
vrše slavnostni obhodi. Sesla
se na najvišji uradnik Zedinje-
nih držav in najvišji uradnik
Meksika, dva predsednika ame-
riških republik.

Predsednik Taft je bil gost
predsednika Diaz, ki ga je po-
vabil na banket, pri katerem se
je v praznih frazah obilo naz-
dravljalo, zagotovljalo se je pri-
jateljstvo, ki vlada med obema
republikama in še mnogo ena-
ciga. Do kakih večjih politič-
nihgovorov ni prišlo. Oba pred-
sednika sta bila vesela, ker sta
se medsebojno spoznala. Tako
po banketu se je meksiški
predsednik poslovil, in Taft se
je odpeljal proti San Antonio,
Texas.

El Paso, Tex., 17. okt. — Ko
se je predsednik Taft sem pri-
peljal, je bil med množico, ki
se je drenjala pri kolodvoru, ne-
ki decek, star komaj 15 let, za-
boden z nožem od svojega 14
letnega tovarisa. Dečka sta se
skregala radi ameriške zastave, in
predno so mogli še ljudje pre-
čititi, ki eden potegnil nož in
zabodel svojega tovarisa, ki je
bil takoj mrtev.

PIVOVARJI PROTI SALO- NOM.

Canton, O., 17. okt. — Tajni
policist državne zveze pivovar-
jev je danes izposloval zaporno
povelje proti dvanajst salonar-
jem tega mesta, ktere dolzi
skrivenega igranja in kršenja ne-
slejske postave. Pivovali, katerim
že itak trda prede, skrbijo,
da se v salonih, ktere omi nad-
zavirajo, ne gole nikake nere-
dimo.

LADIJA PONESREČILA.

Sest mrtvih in še več jih po-
gesajo.

Detroit, Mich., 14. oktob. —
Purnik George Stone iz Cleve-
landa se je pretrečeno noč po-
nesrečil. Sest mož, zajedno s
kapitanom je utonulo v mrljih
valovih jezera Erie, ki je pogol-
tnilo že toliko življenj. Dva
najsti mornarji se je le s tež-
avo in na čudežen način rešilo
smrti v valovih. Dva mrtveci
sta meščana iz Cleveland. La-
dija je bila ualožena s premo-
gom in namenjena v Racine
Wis. Dolga je bila 270 čezljiv
in petnajst let v službi na jeze-
ru. Na krovu je zbruhnil požar,
ki je v kratkem zahteval šest
življenj.

OPRANA POSTA.

Middletown, O., 15. okt. —
Roparji so udri pretečeno sre-
do na vse zgodaj zjutraj v tu-
kajnski poštni urad in so si pri-
svojili pismenih znakov v vred-
nosti 6000 dolarjev. Prezirji pa
so večjo svoto denarja, ki je bi-
la v nekem skrivnem predalu.
Iz Daytona so dobili krvne
pse, ktere so poslali za roparji.

Porotniki so čakali.

Elyria, O., 14. okt. — Sodnik
in enajst porotnikov je danes
cel dopoldne čakalo na dvanaj-
stega porotnika, ki ni postal no-
benega sporocila, da ne pride k
obravnemu. Dvanajst porotnik
pa ni načel zanudil obravnave,
temveč je ležal pet milij od vne-
sta v nekem nasipu Lake Shore
železnice mrtvih. Ljudje so ga
videli ležati, toda mihče ga ni
poznał.

Medtem so ga pa tudi doma-
že jeli pogrešati, in njegov sin
je telefoniral na sodnijo, če je
prišel njegov oče tja. Odgovor-
ili so mu, da ga še ni. Sin je
potem dobil glas, da so dobili
ob tira železnice nekega člove-
ka mrtvega, in takoj je hitel na
lice mesta, kjer se je prepričal,
da je to njegov oče. Sodi se, da
ga je med potjo, ko je korakal
po železniškem tihu, zadev vlak
in usmrtil. Bil je star 72 let.

TURKI KOT PROTESTAN- TI.

Berlin, 13. okt. — Tu se je
včeraj zgodilo nekaj izvanred-
nega. Trije turški duhovniki so
se dali krstiti in tako prestopili
v protestantsko cerkev.

Velikanska množica ljudij je
opazovala ta izvanredni dogodek.
Turški duhovniki so bili v
stari domovini obsojeni na
smart, kjer so razširjali krive na-
uke. Sličaj, da mohamedanci
prestopi v tujo vero, je zelo iz-
vanreden.

UMOR IN SAMOMOR.

Middletown, O., 17. okt. —
Artur Benson, klerk tukajnske
banke je prišel sinoci pozno v
noči domov precej jezen. V po-
stelji je dobil svojo ženo, ktero
je brez vsakega premisleka us-
tril in nato še sam sebi pognal
kroglo v glavo. Koroner trdi,
da je bil vzrok umora in samo-
mora ljubosumnost Bensonoma,
ki je vedno mislil, da njegova
žena hodi za drugimi.

\$12.500 ZA ZRAKOPLOVCA.

New York, 14. okt. — Wilbur
Wright, znani ameriški zrakoplo-
vivec je dobil od Hudson-Ful-
ton komisije kot darilo 12.500
dolarjev, ker se je s svojim zra-
koplovom dvignil v zrak. Glen
Curtis je dobil pet tisoč dollarjev.
Se prve splača bivati neka
dninut v zraku.

Revolucija se bliža.

Na Španskem je ljudstvo do
skrajnosti razburjeno.

KRALJ JE UKAZAL USMR- TITI ZNANEGA UČEN- JAKA IN PROF. FERREA.

Novice iz Avstrije.

Marib, 16. oktoba. — Kljub
mnogim protestom od strani
poslancev je bil danes otvoren
španski državni zbor. Tukajšni
list "Herald" strastno bič-
vado, kero dolži, da je zakri-
vila, da dandanes ves svet kaže
na Španijo. Objednem pa po-
ziva liberalce, da se združijo in
upropasti sedajno vlado, ki je
prinesla že toliko škodo do-
movini. Drugi listi pa zopet pi-
šajo, da se ljudstvo pripravlja
na odločen odpor proti vladi,
kterega skoro ne bode mogoče
zatreći, in se bo vlada morala
umakniti, ali pa podelitec več
svojih pravic parlamentu.

Toulon, Francija, 16. okt. —
Včeraj se je tu vršila velikanska
demonstracija ljudij, ki so
protestirali proti smrtni obo-
šobi profesorja Ferrea, ktere-
ga so obsojili na povelje španskega
kralja. Razburjene mno-
žice jeudrila v katedralo in mo-
tila službo božjo. Konečno je
policija ljudi pregnala in kole-
vodje zaprla.

Lisbona, Portugalsko, 16.
okt. — Tudi tukajnska policija
je imela sinoči mnogo opraviti
z demonstranti, ki so divjali po
mestu. Vsi španski konzulati po-
deželi so močno zastraženi. O-
gorčenje proti španskem kralju
je velikansko.

Rim, 16. okt. — Tudi tukaj
so se vršile včeraj velike de-
monstracije v prid na smrt ob-
sojenega profesorja Ferrea.

Papež je, kakor znano, sku-
šal pregorititi španskega kra-
ja, da ne potrdi smrtni obo-
šobi, nakar je pa kralj odgovoril,
da mora Ferrea na vsak način
ostati neutralni. Uporniki tr-
dijo, da je večina ljudstva za
novega predsednika.

REVOLUCIJA V NIC- RAGUI.

New Orleans, La. 14. okt. —
Seri se poroča iz južne repub-
like, da je v Nicargui zopet
zbruhnila revolucija in da se
uporniki zvobili kot začasnega
predsednika Juana Estrada.

Vojaki so pri zbruhu revolu-
cije ostali neutralni. Uporniki tr-
dijo, da je večina ljudstva za
novega predsednika.

MORILEC V ZAPORU.

Fall River, Mass., 16. okt. —
Ženskno truplo, o katerem smo
pretečeni teden poročali, da so
ga našli na samotni cesti bliži
Tivertonu, so sedaj spoznali.

Bila je neka Amelia St. Jean iz
Woonsocketa, R. I. Dognali so
je bila zavratno umorjena,
mu je naložil petnajst dolarjev
in umora sta osmisljena dva
moška, kateri že sedita v po-
krajinskem zaporu. V desetih
dneh jih zasliljajo.

SAMOMOR.

Newport, News, Va., 16. okt.
— Sensacijonalni samomor mo-
narškega častnika Richterja, je
zelo razburil tukajnske pre-
bivalstvo. Predvčerajšnjem je bil
mladi častnik še v družbi neke
mlade dame, še v najboljši volji.

Še pozno ponoči je prišel na
krov svoje ladije, kjer se je z
več častniki še živahnog po-
gorjanjal. Ko pa včeraj zjutraj tji
prišel k zajuterku, so prišli
mornarji v njegovo sobo, kjer
so ga doobili obesnega na jer-
men. Zastonj premisljujejo dru-
gi časniki, kaj je gnalo obče-
prijubljenega Richterja v smrt.

POTRES V MESINI.

Mesina, Sicilija, 17. okt. —
Danes so tukaj zopet čutili moč-
ne potresne sunke, ki so prebi-
valstvo zelo prestrašili. Nibče
ni bil ranjen, in le nekaj hiš se je
nekoliko omajalo.

SMRT IN RAZDEJANJE.

Nevihta usmrtila več oseb:
velikanska škoda.

Memphis, Tenn., 16. okt. —
Po zadnjih uradnih poročilih
je bilo v pretečeni noči ubitih
skoro petnajst oseb od silnega
viharja, ki je divjal po več mest-
nih držav Tennessee. Velikanska
razdejanje je vihar povzro-
čil v osemih mestih države, kjer
je več sto hiš popolnoma v raz-
valinah. Škoda, ki jo je vihar
samo dozdaj povzročil cenijo
na več stotisočev.

Memphis, Tenn., 16. okt. —
Včeraj je v mestu Denmark in
Hamburg divjal grozovit po-
poldne. Ko je razdejal 66 hiš in jav-
nih poslopij. V Denmark je
bilo ubitih enajst ljudij. V bli-
zini Huntsville, kjer se vrši drž-
avna razstava, so bili podrti
vsi hlevi in mnogi konji je ušlo
na prostvo. V Hamburgu je
vihar razdejal šest hiš in tri ose-
be so bile ubite. Naposled so
začele razvaline še goretih; na
stotine prebivalcev je sedaj
brez strehe.

BRZOJAVKA OD ROOSE-
VELTA.

Nairobi, Angleška vzhodna
Afrika, 17. okt. — Expredsed-
nik Roosevelt je danes od tukaj
postal brzojavko na Peary. V tem
teh brzojavki mu osebno častita
na njegovih uspehih pri odkritju
severnega tečaja. Povdarsja
med drugimi tudi, da so mu vši
Amerikaneci in vse civilizirane
človeštvo hvalo dolžni. Peary
da je storil največje delo v sre-
tovni zgodovini. Ta brzojavka
je odgovor na Pearyevo, ko je
expredsedniku naznani, da je
odkril severni tečaj.

REVOLUCIJA V NIC- RAGUI.

New Orleans, La. 14. okt. —
Seri se poroča iz južne repub-
like, da je v Nicargui zopet
zbruhnila revolucija in da se
uporniki zvobili kot začasnega
predsednika Juana Estrada.

Videti so se v zgodovini
vsi predsedniki Nicargui, ki so
zbruhnili revolucijo in da je
zbruhnila revolucija.

HITRO in zanesljivo.

Denarje v staro domovino
pošiljamo:

USTRELIL MOŽA MESTO VEVERICE.

Lewiston, Pa., 16. okt. —
Danes se je prisela tu lovška
sezona. Dva prijatelja sta šla
skupaj na lov, in ko je John
Bird pomeral na neko veverico,
je strel odletel na njegovega
prijatelja, ki je bil na mestu mr-
tev. Strel ga je zadev v srečo.

DIAZ IN TAFT.

Juarez, Mexico, 15. okt. —
Meksikanski predsednik Diaz
v spremstvu vojnega ministra
in svojega staba je danes do-
pel v to mesto okoli dveh po-
poldne. Ko je prišel predsednik
vlak na postajo, so mu v po-
čast delovali 21krat ustrelili.
Predsednik ostane cel dan v svojem
vlaku, dokler ne pride zanj po-
sebna kočija, ki ga pripelje na
ameriško ozemlje, kjer se snide
s predsednikom Zedinjenih držav.

— Po uradnih poročilih, ki so
dospela iz Memphis, Tenn., pos-
namemo, da je bilo ob prilik
divjanja groznih viharjev, ubi-
tih trinajstdeset oseb. Skupno
škodo cenijo nad en milijon dol-
jarjev.

— Nočni jezdci v Kentucky,
o katerih se je slišalo da so po-
polnoma uničeni, so zopet pri-
čeli delovati. Včeraj je devet za-
krinjnih oseb obkobil stano-
vanje nekega farmerja, ktere-
ga so izvabili iz hiše, ga umorili in
potem začiali hišo. Predzri
morile so izginili brez sledu.

— Rojake opozarjamo na kras-
no narodno igro 'Deseti brat,'
kteremu priredi slovensko pod-
porno društvo 'Sokol' dne 21.
okt. v Knausovi dvorani. Vse-<

CLEVELANDSKA
"AMERIKA"
Edini sl. dvo-tednik v Ameriki

Izda: Slov. tiskovna družba
Amerika.

Izhaja v torek in petek.

Naročnina:
ZA AMERIKO \$2.00
ZA EVROPĘ \$3.00
ZA CLEVELAND po pošti..... \$2.50

Posamezne številke po 3 centi.

Vse pošiljave, pisma, dopisi in denarne nakaznice (Money Orders), naj se pošiljajo na:

Tiskovna družba 'AMERIKA'
6119 St. Clair Ave. N. E.
Cleveland, Ohio.

Dopisi brez podpisa in obsegajoči osebno potemiko, se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

"Clevelandka AMERIKA"
The Leading Slo. Semi-Weekly
Issued Tuesdays and Fridays.
Published by —
The AMERIKA Publ. Co.
6119 St. Clair Ave. N. E.
Cleveland, Ohio.

Subscription \$2.00 a year.

Read by 15,000 Slovenians
(Kreiners) in the City of Cleveland and elsewhere.

Advertising rates on request.
Tel. Cuy. Central 7387-R.

Entered as second-class
matter January 5, 1909, at the
post office at Cleveland, Ohio,
under the Act of Mar. 3, 1879."

No. 83 Tue. Oct. 19. '09 Vol. 2

CLANKI.

SOCIJALIZEM NA FRANCOSKEM.

Zadnjih par tednov se je francosko časopisje mnogo bavilo z dogodkom, ki se je priprnil na meji francoske države. Nemška vlada je podkupila nekaj desetnika francoske vojske, da je ukradel najnovješe načrte francoskih razstrel ter jih prodal poveljnemu nemške armade v Strasburgu. Enaki dogodi se sicer lahko priplete v vsaki drugi državi, vendar dogodek na Francoskem je dokazal, da ima Nemčija izvrstno organiziran ogleduški sistem, ter da je Francija nezmožna se cuvati dovolj pred nemškimi spioni.

To dejstvo priznavajo francoski listi sami, ko trde, da notranja francoska politika ni naistem stališču kot bi moral biti. Francija je danes obdana od vseh strani z ogleduh, ki vsak dogodek večje važnosti sproti poročajo svojim vladam. Že leta 1870. ob času vojske z Nemci, so Franciji priznali, da jih v ogleduštvu drugi narodi daleko presegajo. Od časa Dreyfusove afere je pa ogleduški sistem na Francoskem skoropopolnom zginil.

Rekli bi, francoski vojak ni več tako navdušen za narodno stvar kot je bil svoje dni. In kje tiči vzrok tega malonavdušenja? Ni doma, da socialistične ideje, ktere je vlasta vedno gojila pri svojem ljudstvu, odkar je iz politike odpravila vse, kar je katoliško, vse kar je versko, so podrlje tudi v mišljene branitelje domovine, vojakov. Moderne, svobodomisne ideje, kot si jih navdijanje mladiina v francoskih državnih šolah, so izpodkopal temelj mlademu naraščaju, temelj prave navdušnosti za domovino. Ni čuda, da se dajo francoski vojaki tako hitro podkupiti, ko v sebi ne cutijo več onega spoštovanja, onega domoljubja, ki bi moral prevevati srce vojakov. Seveda ne gorovimo pri tem o vseh vojakih. Francoski povprečni vojak je še vedno navdušen, vztrajan in v največ slučajih ponizno vdan svojim prednikom.

Francija je republika, in v republikah žive ljudi veliko bolj svobodno, kakor v tako-

zvanih monarchijah. Vendar bi se človek čudil, zelo čudil, ko bi dognal, kako francoska vladava preganja vse, kar je verskega. Citalci naj sodijo samo o tem dogodku. Tekom enega leta je francoska vladva v več slučajih ustavila romarske vlake brez vsakega vzroka, edinole, ker ne more videti, da ljudje stremijo za drugimi idejami kakor brezversko-svobodomisne. Ljudje so se v velikih trokah pripravljali na romarsko potovanje; najeti so bili vlaki in vse že preskrbljeno, pa nancrat je prislo od vlade naznalo, da ne smejo na potovanje. In to naj se potem imenuje prosta vlada, ko osebi ne dovoli niti onega, kar smatra po svoji vesti za svojo dolžnost.

Mogoče je bralcem že znano, da je neki nadškof na Francoskem izdal neko knjigo, v kateri je zagovarjal vero starih devov — katoliško — in izpodbijal brezverske nauke, ki jih trosi vlada po svojih šolah. Zato je bil kaznovan na 500 francov globe, katerih pa škof ni hotel plačati, ker ni priznal polnomoč sodnije, da bi odločevala v takih stvareh, ktere on smatra za svojo sveto dolžnost in življensko nalogo. Vlada mu je zaplenila pohištvo in ga prodala na javni dražbi. Pohištvo so seveda kupili škofovi prijatelji ter ga mu vrnili. To postopanje vlade na Francoskem jasno kaže, kam mieri svobodomisne vlade, ki je vsa preveta z duhom pogubnega socializma. Vlada na Francoskem se trudi že desetletja in desetletja, da bi mlademu naraščaju vbljala brezverske ideje v srca — a če pogledamo na uspeh? Mladina je razuzdana, nepatriotična, brez prave olike, živeča v nemarnosti. In pri vsem tem razglaša in naglaša francoska vlada, da je najbolj svobodna na svetu, a v resnici človek tam niti pokazati ne sme, da ima sploh kako versko naziranje, kaj se katoliško.

Socializem, preget in prenapoljen z svobodnimi-brezverskimi idejami ne more in ne bude nikdar rodil pravega sada, ne bo vzgajal dobrih državljanov. Mogoče ima francoska vlada dobre namene, a očividno je ne napravi poti, ki pelje v pravo sužnjost duha.

Prihodnost bo pokazala, kje so vspehi socializma, posebno socializma one vrste kot ga goji in podpira francoska vlada s svojo močjo.

RAZNOTEROSTI.

Učitelj in svinjar. Z ozirom na gromiti položaj hrvatskega učiteljstva prinašajo hrvatski listi sledoč resnično dogodbo: Učitelj F. B. v D. M. je kupil sedem mladih prasev. Izročil jih je svinskemu pastirju, ki ji pasel sosedove ščetince. Ko je učitelj čez tri meseca svinje prodal, je poklicat pastirja k obračunu. No, koliko zahtevaš mesečno, ker si pasel moje prase? vpraša učitelj svinjarja. Mesečno 70 vin, od komada, odgovori svinjar. Učitelj: Ali si hodil v solo? Svinjar: Nisen, gospod. Učitelj: Ali veš, koliko mesecev ima leto? Svinjar. Vem, gospod, dvanaest. Učitelj: Vidis, dobro si govoril. Ako bi ti pasel 100 svinj in bi od svake računal mesečno 70 vin, potem bi ti zasluzil na leto 840 kron. A glej, jaz sem učitelj, ti imenješ gospoda, moram poučevati 150 otrok, pa zslužim na leto samo 800 kron. Vidis, po twojem računu je boljše biti svinjar nego učitelj!

Bosonog poslanec. V finski deželni zbor je bil pri zadnjih volitvah izvoljen kmet Puikyla. Ta poslanec pa sedaj Financ ne dela posebne časti. K deželnozborskim sejam pride vedno bos. Nagovarjali so ga že na vse možne načine, da bi prišel v črevljah, kupili so mu že najraznovrstnejša obuvala, dali denarja, da bi si kupil čedno obleko, toda Puikyla ostane, kakor je bil. Bos, z zavhrami hlačami in zavhanimi rokavki, tak je pravi ljudski poslanec!

→ V Somerset Pa., je zgorel tamozniški največji hotel. Skupna skoda znaša skoro 100.000 doljarjev.

"Reveži"

POVEST.

Češki spisala Božena Nemčeva

Priredil za
"Clevelandsko Ameriko"
Podravski

(Nadaljevanje.)

Ko sva se poslovili od župnika, noj je povabil, naj ga še čim poprej obiščevi na vrtu.

Brž k sva prišli domov, jela je gospa Frančiška praviti svecemu staremu z velikim veseljem, kaj smo se z župnikom pomenovali ter niti ni odložila poprej knjige, dokler mu ni vsega povedala. Stari je predel ter se mirno smehljal.

Ljudje so govorili po trgu o Hlouškovih, mojih domačinjih da so kaj čudni ljudje, ona da je baje bedasta, da se smeji veden, on pa da jo mora poslušati, oba pa da sta skopulha, ki privočita le sama sebi. Pregovor pa pravi: "Kakoršen je kdaj, to je v njegovi moči, toda kako se o njem misli, to ni v njegovi moči." Kje se pa nekje še manjka ogovarjan in obrekovanja, katero, ako te ne sežge, te pa vsaj omaže! Ta rezka sodba se je pa izrekla nad mojima gospodarjem radi tega, ker je v njuni hiši vladala nenavadna snaga in red, ki se je raztegal celo na te najmanjše maleknosti, da so zamogli po vsej pravici govoriti o Hlouškovih: "Pri njih je mogoče celo pod obližati." Bilo je to tudi resnica. K temu je dočaj pomogla tudi stara Marjana, katero je vzela gospodinja k sebi obenem s Franciko. Ta, ko je pospravila po hlevu ter prinesla trave, je po ves božji dan hodila iz kuhi in v sobo, iz sobe na dile, v jedilno shrambo, ali tudi na dvorišče. Ako ni nesla protja ali smetišnika, nesla je gotovo kako omelo ali cunjo, s katero je posnažila vse, kjerkoli je videnaka kak maledž, ali kako pajčevino. Rokave je imelo vedno zavihane, toda vse je imela na sebi snažno. Samo ob nedeljah in praznikih je mirovala. Po zimski je pokrila tla v vezi in druge hodnike s prepogami iz rogoze, da jih ni bilo treba takoj pogostoma pomivati. Ko bi bil Houšek manj reden, bilo bi se mu to prizadevanje po snagi zdelo preveliko ter bi bilo nemara celo povzročilo, da bi mu bila ta ljubav do snage njeve žene celo zoperna, zakaj moški sicer ljubijo snago, vendar ne morejo trpeti snaženja. Toda mojemu gospodarju je ugajalo eno in drugo in sobotna in druge revolucije pred prazniki; to porivanje pohištva iz enega mesta na drugo, da ni mogel kje niti postati, niti tobacnike kam položiti, je bilo krivo, da je naposled zbežal na vrt in je pri slehrnem požvenkljanu potrežljivo šel vprodajalnicu, ne da bi zastokal ali izvlčil pri tem Slehrno soboto, je tudi nesel vse svoje suknje, hlače, telovnike in škorjenje na dvorišče, da se ondiprevertrile. Tu je tudi skrbno pregledal slehrno gubo, če se mar ne nahajajo ondi molji. Ko je potem sam vse stepel in izkrtačil ter si nališil svoje škorjenje, mu je gospa to zopet pospravila, češ, da on ne ve, kam spadi katera reč.

Enkrat, ko sem govorila z gospo o podobnih stvareh, mi je dejala: "Iz početka, ko se soročila, se je tega snaženja zelo bal. Toda jela sem ga tolažiti s prijaznimi besedami. Vidis, sem me dejala, imava se rada, čemu bi si torej povzročala nepotrebne mržnje? Pričoči mi to veselje, jaz se namreč ne počutim dobro, ako se okrog mene ne sveti vse kakor steklo. Saj tudi ti imaš to rad. Kaj bi pa neki rekli ljudje? Ni morda otrok, pa bi naj pogresala še snage! Inu pa delaj, kar hočeš, mi je odvrnil starec. Jaz sem tudi delala in on se je naposled na to privadol, da mu sedaj tudi ne ugaja, ako se ne sveti vse kot steklo. Ko so ga jele boleti oči, so mu svetovali

nu sta pila mesto piva vodo; to je tudi nekaj vrglo, za razne maleknosti se je tudi stržilo nekaj krajarjev za dobro jutro ali za lahko noč. Iz teh drobtin je zraslo po par krajcev na leto. Tu pa se je dobil slehni petek nekak pridatek v navadni miločini za stare in v resnici potrebne berače, katerim je vrhna tega dala se poltončka juhe. Ostali denar iz blagajnico pa se je razdelil vskidar o Božiču in dve ali tri revne držine.

SESTRE SOKOLICE!

Udeležite se polnočevalno vinške trgovine v sredo 20. t.m. ob 8. uri zvečer v Knausovi dvorani in sicer v društvem prostoru na krovu, ali pa narodni noši!

Na zdrav! Zofka Vilhar, tajnica.

JOS. JARC

Slovenski javni notar.
6119 St. Clair Ave. N. E.

Izdelenje raznovrstna po-
oblastila, poboticne, kupne
pogodbe, prošnje za opro-
stitev vojaških vaj i. t. d.

 POŠLJI \$2.00
za en galon dobre whisky, jednake omi
\$3.50. — \$5.00 whi-
sky za \$3.00 galon.
Fino Kal. žganje
\$3.00 galon. Velika zaloga, ga-
rantirani likerji po znižanih cenah. Pošiljaj v prostih za-
vojih na dom.
East 453 J. ali Central 6619 R.
A. COHN, prodaja žganja na
debelo.
5819 St. Clair Ave.
Stiri hiše od 55. ceste.

Main 656

Dr. L. E. Siegelstein

Urad v mestu: Lenox Bldg., Euclid Ave. & E. 9th St.

Uradne ure (vsak dan) od 11. dop. do 1. pop.

V torek, četrtek in soboto od 7. do 8. zvečer.
Urad v predmestju: Woodland Ave. & E. 31. St.

Uradne ure vsak dan od 2. — 4. pop. V pondeljek,

sredo in petek od 7. do 8. zvečer.

Gostilna in dvorane

Naznanjam, da sem prevzel gostilno in dvorane Stocke's Hall od brata Jak. Grdina in bodem prostor san-
vodil ter skušal vsem obiskovalcem dobro postreči.

Vsem Slovencem, prijateljem in znancem, se toplo
priporočam.

John Grdina

6025 ST. CLAIR AVE.

(STOCKE'S HALL).

Royal Blend
moka
nima tekme.

En poiskus vas
bode prepričal.
Denar nazaj, ako
ni popolnoma za-
dovoljiv.

Tel. Cuy. Central 7387-R.

TISKOVNA DRUŽBA

"AMERIKA"

Prvi slov. dvo-tednik.

6119 St. Clair Ave. N. E. - - Cleveland, Ohio.

IZDELUJE:

VSAKOVRSTNE TISKOVINE kakor račune v vseh oblikah za-
vitke, pismeni papir i. t. d. Vizitnice raznih oblik. Vabila in lepa-
ke, (plakate.) i. t. d.

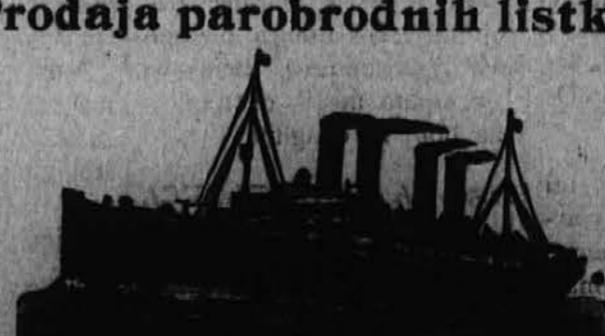
VSE TISKOVINE za podpora ali druga društva, kakor pravila,
poročila, zlepke, pismeni papir i. t. d. in vsa v knjigoveznico spa-
dajoča dela.

PRODAJA raznih knjig in razglednic.

VSAKO DELO se izvrši točno, okusno in po najnižjih cenah.

Pošiljamo denar na vse strani sve-
ta, najhitreje in varno. Za Zdru-
žene države smo v zvezi z American
Express Company.

Prodaja parobrodnih listkov

Star domovina.

KRANJSKO

Avtomobil je povezil pri Postojni staro kmetico Uršulo Hreščak, ki je vsed poškodb včeraj v tržaški bolnici umrla. Sošerja Rivo so včeraj izpustili iz zapora, ker se je dognalo, da on nesreče ni zakrivil.

Bogati ruderji, kakor trde socialdemokrati. Dosej so podali nam, da pravimo, kako so delavci z vsem založeni, tako, da ne potrebujejo nobene podpore. Sedaj pa je dokazano, če nabelem, da so socialni demokrati tisti možje, ki ne privoščijo delavcu nobene podpore. Podamo vrged. Pred več mesecih je poginila ruderju posestniku v Idriji krava. Prosil je pri bratovski skladnici, kjer imajo socialdemokrati večino, podpore radi te nezgode. V to je bil opravičen, ker se po določilu § 15. točka V. dajejo članom bratovske skladnice "daneski za poginulo kravo v znesku za krov večnim in potebnim članom, katerih edina krava je poginila bez zadolženja dotičnega posestnika in se je konču morala oddati." Vsakdo bi pričakoval, da bodo prošnjo delavca podpirali tovarisi-delavci. A socialdemokrati so drugačne mnenja. Vseh osem socialdemokratov je glasovalo proti podpori tovarisu-delavcu. Reklj se da nima pravice do podpore, ker ni potreben.

Strela. V nedeljo 26. sept. je udarila ob 11. uti zvečer strela v tovarniški dimnik na Savi. Iz dimnika je skočila na kovinsko ploščo v zemlji, odted pa jo je potegnila nasa električna žipeljava. Žico je pretrgala, štiri delavce vrgla ob tla, ki pa so se kmalu zavedli. Druge nezgode ni provzročila.

Nesreča. V soboto, 26. sept. je na Savi padel 80 kg težak zavoj linoleja na glavo triletnemu Ignaciju Stembalu in mu zdobil lobanjo. Deček je oblezel na mestu mrtev.

Ogenj, kakor poročajo z Bleida, je pestrašil pretekli danjni na Mlinem. Začelo je goreti v mizarski delavnici pred devema mesecema ponesrečenega Oberhuberja. Začala je njegova zena iz namena, da dobiva zavarovalnino. Polila je v delavnici tri steklenice petroleja ter začala. Drugo jutro so jo odpaljili v Ljubljano. Ko bi takoj ne pogasili, bi ogenj umičil lahko velik del vasi, ker stoji delavnica ravno v sredi vasi.

Rodbina je nemška.

Umrla je v dež. bolnici v Ljubljani Ljudmila Oblak, lončarjeva vdova, 27 let starja.

V radovljiskem okraju se sadno drevje kar šibi pod silno težo najlepšega ovočja. Zlasti dobro so obrnila lepa, namizna jabolka okrog Lesec, Bleda in Radovljice. Orehov je toliko, kakor več let ne, posebno pa tepk, da ljudje ne vedo kam žejim; ker niso vajeni hruškove po teh krajih, rabijo tepeke za žganje. Lepega sadja je dovolj, kupec pa malo ali nič. Kakor kaže, je sadjereja po teh krajih že dokaj razvita.

STAJERSKO.

Dr. Benkovič je svojo pisarno v Brezicah prodal dr. Stickertu v Celju. Dr. Benkovič se preselil v Celje.

Poldružni milijon škode v ormoški okolici. Koliko škode je naredila toča in suša v ormoškem okraju, se je sedaj uradno dognalo. Samo v tem okraju je okroglo 1.000.000 kro škode.

V arce se je vstrelil v Gradeu umirovljeni nadporočnik Konrad Pesarič. Bil je takoj mrtev.

Maria Bistrica dobi tramvaj. Slavna hrvaška Marijina božja pot "Maria Bistrica" v hrvaškem Zagorju kamor zlasti radi romajo tudi stajerski Slovenci, bo v kraju zvezana z zlatar-

sko železniško postajo po tramvajski proggi.

Umrli je v Gradeu mizarski mojster I. Kovačič, star 37 let, rodom iz Gorškega. V nemških društveh je imel odlična mesta.

PRIMORSKO.

Iredentovske demonstracije v Trstu. Iz Trsta poročajo: O polnoči so prišli v Trst iz Beuthu s parnikom Graf Wurmbbrand italijanski učenjaki, ki so jih že toliko časa težko pričakovali tržaški neodrešenci. Na pomolu S. Carlo se je bilo nabralo par sto navadnih, neizogibnih liberalcev in mazinjancev, ki so dajali z različnimi patriotskimi vzlikami duška svetin po odrešenju hrepenečim željam. Pomol je bil hitro spraznjeno po policiji. Demonstranti so bili med rasajanjem potisnjeni na Borzni trg, kjer so se uprli policiji z običnimi iredentističnimi vzlikami. Bilo je avertiranih 20 oseb, med temi dve dame.

Lahi hočajo nemirov na vsak način. Edinstven poroča, da se pripravljajo zahrbni napadi na slovenske meščane in osobito dijake. Policiji priporočamo, naj pazi na znane laške lokale, kjer se o tem često na tihem razpravlja! Slovenci pa: pozor!

Roparski humor policijsko nadzorovane ženske. V Trstu so našli zadavljeno v svojem stanovanju 42-letno vdovo Matijas, ki se je tekoma 18 let po smrti svojega moža učila lahkomislenemu življenju. Morilec je utopal svoji žrtvi milenostne dragocenosti in hrabkone tudi malo vsto denarja. Zadnjikrat so videli umorjeno vdovo, ko se je prejšnjo noč vrnila domov z nekim mladim, boljše oblečenim možkim. Umorjenka, ki je bila učana tudija pijači, je imela med svojimi tovariščami ime vdova. O morilcu ni sledilo. Vdova je bila pod policijskim naravnostenim nadzorstvom.

RAZNOTEROSTI.

Zanimivo priznanje urinaja zadnjih Glasarbeiter Zeitung, ki izhaja v Tanwaldu. Govorimo skupen jezik, pravi, Nemci smo. A vendar govori izobrazbenec, ki je obiskoval višje šole, docela drug jezik, kakor delavec. Razloček je pogosto tako velik, da se zamoreta dva istega naroda le težko razumite. Daj Nemcem, ki se obiskovali le ljudsko šolo, citati zakoni ali druge v znanstveni terminologiji pisane knjige v 90 do 100 slučajih jim bo devet deset in nerazumljivega.

Trident, dne 28. septembra. Včeraj je izbruhnila politična generalna stavka, ki je zaradi tega zanimiva, ker se je udeležujejo tudi delodajalci. Ta stavka naj bi bila v prvi vrsti demonstracija proti izgnanu odgovornega urednika lista Il Popolo, profesorja Mussolini, ki je bil oproščen obtožbe zaradi razsirjanja konfiskovanih člankov, a kljub temu izgnan iz Avstrije ter so ga že odpravili na mejo. Stavke se udeležujejo zlasti črkostavci, delavci plinarne in elektrarne. Izdajatelji časopisov so se pridružili štrajku in noben list ni izšel. Ker so iz zaporov izpustili še pet aretanov, osumljeneh veleizdaje, zahtevajo voditelji štrajka kategorično, da se izgon Mussolini prepove. Demonstracijski obhod stavkuječih se je vrnil v popolnem miru. Vlada je storila vse potrebno za slučaj kakih nerodov. Plinarne in elektrarna sta zatracene.

Ex-predsednik Roosevelt je postal iz Afrike 64 velikanskih zabojev mrtvih živalij, ki so namenjene za neki muzej v Washingtonu. Kakor se vidi, Roosevelt dobro strejla po Afriki.

Jos. Kremlin iz Beletown, S. Dak., je prišel v Omaha, kjer si je najel v nekem hotelu stanovanje. Ponoči pa je začgal v svoji sobi, in ko so uslužbeni prišli gasiti, si je sam pognal štiri kroglice v glavo.

COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE

BERITE RESNICO!

Spoštovalni gospod zdravnik!

Nedelja 26 Sept. 1909.

FRENK SUŠIN
1802 Marble Ave. Cleveland Ohio.

Rojak!

Ako toraj boljje na katerem označenil ali sličnih bolezni, kakor: bolezni pljuč, prs. jetre, žrež, želodca, mehurja ali bolzni v grlu, nosu, glavi, učesih reh, ali ako imate katar, kačelj, tekoči dihanje, bljavjanje krvi, mirisali ali vročico, napavljeno prehavo, slato ſilo, rumatičen, tragnje po životu, nečistoč ali pokvarjeno kri, vročlavost, nervoznost, vodenico ali tako drugo živčno bolesen, nemogrost v spolnem, občevanju, poloiden, samozdravljevanju, mazule, hraste, ispadanje las ali kako druge krme bolezni. Vse ženske bolezni kakor padanje maternice, neredno čiščenje nepridobitost, jesikti ali sihlje in vse ostale notranje ali zunanjne možke ali ženske bolezni, pišite takoj danes v svojem materinem, slovenskem jedilu ali pa pridite osebno v naš zavod ter ne odlagajte niti enega dneva ampak hčete takoj pomoli tam kjer se Vam ista siguri.

Pisma naslovite:

THE COLLINS N. Y. MEDICAL INSTITUTE

140 W. 34th St., New York.

Dr. S. E. Hyndman, Glavni vodja.

Bolnik kateri je imel vnetje odi in skoro onemip, je sedaj popolnoma ozdravljen po čudopolnih zdravilih od Collins New York Medical Institute.

Pošljite še danes za 15 centov poštnih znakov za prekoristno knjigo "Clovek, njegovo življenje in zdravje". Vsaka slovenska družina bi jo mogla imeti.

Mali oglasi.

Ilč se. Marija Knaus, rojena Novak doma iz Novlige okraja Kamnič-Krško. Kdor zna za njen naslov ali bivališče, naj ga naznani Gregor Knaus, 438 Oak St., Collinwood, Ohio. 83

France Jauh.

Večerna šola.

Rojakom se nazanjava, da pričrem večerno šolo za angleščino. Kdor se zanima, naj pride v torek dne 25. okt. v malo dvorano v Stocke's Hall (John Grdin).

France Jauh.

Na prodaj zidan salon na vogalu Collamer in Charles St., Collinwood, Ohio. Pošlopije leži nasproti L. S. & S. M. tovarn, v katerih dela nad 2200 delavcev, večinoma Slovencev. Poselstvo obsega 60 X 145 čevljev. Stanovanja so urejena s kopališči in plinom ter elektriko ter najbolj pripravna v Collinwoodu. Vprašaj pri Alex. Potter, 630 Collamer St.

Na prodaj salon na posebno dobro prostoru poleg tovarn. Proda se vsled bolezni v družini. Vprašaj pri Louis Bukovc, na 3300 Lakeside Ave. 85.

NAZNANILO.

Kdor si želi kupiti poceni in pa dobro vino, naj se oglasi pri meni. Imam tri vrste. Narocite si ga v pravem času.

John Jerše.
6424 Spilker ave. 85

Kako prihranite denar?

Kupite si zemljišče ali lot in plačajte vsaki mesec par dolarjev in v malem času imate posestvo in še denar prihranite.

Za vsa pojasnila se obrnite na John Kovačič 6205 St. Clair.

Na prodaj je popolnoma nova "gromatis" harmonika vsled smrti gospodarja. Cena po dogovoru. Alojzija Razboršek, Box L. Morgan, Pa. 86

Dober saloon na jako pripravnenem mestu se proda zelo poceni radi bolezni. Vprašaj na 4229 St. Clair Ave. Cleveland, OH. 84

Proda se, "Borus Steel Plate" peč še kako dobro vhranjena. Zelo po ceni. Vprašaj na 933 Maud St. 83

Potrebue se deklica, ki zna opravljati hišna opravila. Vprašajte pri uredništvu lište. 83.

Mogoče, da si želite kupiti posestvo ali ga prodati, ne pozabite na naše male oglase.

Andrej Ulle
452 Spruce St. Collinwood, OH
STAVBAR in Kontraktor
Gradim raznovrstna poslopja po kontraktu ali dogovoru.

Popravljam in barbam hiše, sploh, kar se potrebuje, da se izgotovi dobro poslopje.

Rojakom se priprečam.

The Weideman Flour Co.
CLEVELAND, OHIO

Cenjena gospodinja:

Ako želiš moke, ki bo prav po tvoji volji, vprašaj pri svojem trgovcu za

"FOREST KING"

moko. Ta moka je iz najboljše pšenice in uporabna ter dobra za vsakovrstna peciva. Gospodinje, ki jo rabijo že dolgo vrsto let, je ne morejo prehvaliti. En sam poskus vas bo prepričal, da "Forest King" moka je najboljša med drugimi. Vprašajte svojega trgovca po tej moki, in če je ne dobite, naznamite nam.

Prihodnji objavimo imena slovenskih trgovcev, ki prodajajo to moko.

SLOV. ŽENSKO PODP. DR. "SOKOL"

VABI NA VELIKO

Vinsko Trgatov,

v sredo 20. oktobra 1909.

v Knausovej dvorani.

TRGATEV priredi društvo v POČAST gg. DELEGATOM
S. N. P. JEDNOTE.

SPORED :

Odhod viničark in viničarjev v Vipavsko dolino na vinsko Trgatov. — Pozdrav župana in lastnika velikega vinograda viničarkam in viničarjem. — Trgatov. — Pokušanje novega vina (mošta) v vinski kleti pri veselju "Ipavcu".

Vinski trgovci, čuvaji, tatovi, sodnik, policaji, špehkamra i.t.d.

Ob 1 uri po polnoči nekaj posebnega, kar danes zamolčimo (za poč't.)

Zaklepka vsestransko preskrbljeno kakor: prave kranjske klobase, ljubljansko kislo zelje, laška polenta i.t.d. i.t.d.

Začetek ob 8 uri zvečer. :: Vstopnina 25c

K obilni vdeležbi ujedno vabijo

Sokolice.

Društveni oglasi.

Društvo sv. Janeza Krstnika ima svojo redno sejo, vsako tretjo nedeljo v mesecu v prostorih 3848 St. Clair Ave. N. E. Predsednik, Joe Kranjc, 3843 St. Clair; gl. tajnik, John Avsec, 3946 St. Clair; Anton Ocepek, zastopnik, 1065 East 61 cesta. — Rojaki se vabijo k obilnemu pristopu.

K. K. podporno društvo Pr. Srca Jezusovega ima svoje redne seje vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne v Knaušovi dvorani. Uradniki za leto 1909 so: predsednik: Fr. Knafeh, 1154 E. 60. Street; podpredsednik: John Saje; 1. tajnik: Stefan Brodnik, 106 E. 64. Str.; II. tajnik: John Turk; blagajnik: John Levstek; odbornika: John Pekolj, Anton Zupančič; zastopnik: Josip Božič, 5107 Scott Ave. Collinwood, O.; vratar: Feliks Pre-J. Schmoldt, 5132 Superior Av. Njegove uradne ure: 7—8 zv.

Društvo "Slovenija" ima svoje redne seje vsako prvo nedeljo v mesecu ob dveh popoldne, v prostorih na 3048 St. Clair Ave. N. E. — Kdor želi pristopiti, mora biti vpisan mesec dni prej po društvenemu bratu. — Predsednik John Gorup; tajnik Frank Černe 1308 East 55th Stt. blagajnik Frank Spelko, 3504 St. Clair Ave. N. E.; društveni, zdravnik Dr. J. M. Seliškar; Urad 6127 St. Clair Ave. N. E. — Člani imajo zdravnik plačanega. Bolni člani se morajo zglašati pri njem najmanj enkrat na teden, sicer ne dobre podpore.

Slovenska Narodna Citaln

(Nadaljevanje.)

Z lica Volkovega se je utrnila zaničljiva poroga, ko je pogledal Iztoka in odšel pozivati starejše v posvet. Vojniki so se zbrali krog poslanec, ponujali jim kruha in soli ter radevne čakali, kaj vkrene vojno posvetovanje....

Iztok je izgovoril.

Volku se je zmracičilo čelo, oči so se umaknile v globoke vdrtine. Vtisk govora je bil mogoven.

Od daleč se je čul glas radosti. Velmožje pa so molčali in zrili na temni obraz Volkov. Zavladal je moč in mir, kakor pred zbruhom viharja. Iztok je bral odgovor z Volkovega lica. Začel mu je plala v srcu.

Počasi se je dvignil starosta Volk. Veke so se mu razprle oči zabliske. Kakor despot je ozrl po okolic.

"Mladič!" je izgovoril Iztoka, spodnja ustnica se mu je izveznila v globokem zaničevanju. "Mladič, do sita si se nažrl olja v Bizancu, da se ti valja jezik voljno po čeljustih. Zamamili si narod s sladkim jezikom, kakor ga zamami kozelnik. Toda Volk ti ne boš presteval dlake. Volk te ugrizne. Velmožje, pojte ga! Kdaj je starostoval deček v narodu?"

"Nikoli!" je zabenuel odgovor.

"Kdo govori zamamne besede, kdo si drzne staviti večajoče nasvete svobodnim stacionim?"

"Nihče!" je zagrmelo drugič.

"Lazete," je povzel Volk, "lazete! Sedaj ste čudi zameketati kozliča — in vi, ovni čred, ste obmolknili! Za jezik potegnem tega kozliča — za roge ga ne morem, ker jih še nima — in vam ga pokažem. Ta mladič je služil Upravdu — in poedile so se mu sline potronu. Zato se je vrnil, da se dvigne pred nami — in zacaruje — kot despot!"

"Nikdar! Mi smo svobodni! Smrt despotu!"

Dvignili so pesti in zapretili Iztoku.

"Mirujte, poslanec je! Veste pa sedaj, kdo naj odloči pravdu, kdo naj dokaže, da je Ant svoboden, veste, velmožje!"

"Boj, boj, boj!"

Kakor valovje so povzeli vojniki vzlik in po šumi je zavreto in započil je hrup. Vihar je izbruhnil.

Poslanci so naglo odjedzili. Za njimi so se dvigala kopja, rožljali so tuli, roke so grabile toporišča.

"Naj odloči boj!" je razmisjal Iztok. "Upal sem, da ne pomocim meča v bratovsko kri. Toda Volk mora pasti. Na Tunjuševi preprogi je ležal, izdajavec... Goba je na našem lesu. Odsecem jo."

XI.

Ko se je zvečerilo, so zagoneli na obeh robovih ravnine visoki ognji. Oglasali so se ročovi z divjim glasom in pozivom na boj. Krog gorečih grudov so se zbirali vojniki, ostrili kopja, brusili strelice in osti pretehtevali srca in obišli ter vrzili vojnikom usodo prihodnjega dne.

Iztok ni doraval, ni poslušal žreco in ni obljubljal obetov. Vojni svet starešin mu je posrel poveljstvo za bodočo bitko. Z zategnjenimi vzliki so starji bojni navadi pozdravili.

i vojniki izbranega poveljnika pritisnili roke na prsi in upognili hrble v znamenje pokornosti. Krog polnoči se je razplamil tabor Antov v nepreglednem vrsto ognjev, ki so goreli in prasketalci, da je vršelo po ravni. Vojska je cedalje gorje bučala; udarjali so z meči ob nožnici, s sekirami so tolkli ob sekire, rogovali so trobili v divjih sunkih bojnih pozove.

Pri Slovensih pa so ognji počasali, hrup se je polegal, rogoval se niso glasili. Anti so zmagovalno vzlikali, od medu omoteni kozelniki so jim razlagali plašljivost Slovenov in prorokovali slavno zmago.

Iztok pa je begal v pozlačeni prjni med narodom in izjavil bojni načrt. Jedru antiske vojske je postavil nasproti najrazbrdanejo drhal pastirjev, sužnejev in ujetnikov. Oboroženi so bili s kipi in nožnimi. Samo v prvi vrsti je v podobi klina vzpostavljal škitanje, ki so nosili težka kopja. Na prostoru, koder je gorelo največ ognjev, po katerih so nasprotniki sodili, da je tam vsa moč Slovenov, je pustil krdeko rogotrobov. Vso silo slovenske vojske je pa odvedel na desno krilo po gozdu in jo skril v šumu. Na najskrajnejšem boku ob robu drevja je pa stala njegova konjenica.

Niso se zamišlale zadnje zvezule, ko je že dvignila vojska Antov nad Slovene. Temni gozd je porajal neštete tolpe vojnikov. Vsa ravan je mrgolebil v sivih konturah številnih krdele, ki so v večjih in manjših gručah pehali drug drugega na torišče v besnem pohlepnu po vojni. Iztok je natanko motril moč sovražnikovo in se čudil. Zakaj prejšnji dan ni sodil, da se je naletelo toliko naroda v vojno. Natihomu ga je skrbelo, ko bi se bil uračunil s svojim bojnim načrtom. Spocetka so se namreč valili gosti oddelki naravnosti proti njegovemu desnemu krilu. Že je sodil, da je Volk izvrah ponovč, kje stoji jedro slovenske vojske. Bridko mu je bilo Vsa nada, da zmagojo Sloveni, ne da bi se prelivala kri velmož in uglednikov, mu je splahovala. Ni se bal, da bo poražen. Ognil bi se bil rad bratovskemu prelivjanju krvi. Če pa udari Volk z jedrom vojske ob jedro Slovenov, tečaj bo moral tudi Iztok pozabit, da kolje Ante — sicer je štitka izgubljena. Razvuelo bi se tako ljuto in grozno klanje, kakor ga ne pozna povest devetih domaćih bojih.

Polagoma se je čisto zdano. Nad antsko vojsko je od vzhoda zažarela krvava zarja. Z dobroznamenje so to smatrali Sloveni in zmagovalno samovest je rastla v prsh. Izvajali Antov so tekli pred vojno in dražili Slovene.

"Pridite iz mišljih luknenj, poniglavci, pridite, boječe podlašice, da si ogledate volče zobe! Nabrusiti si pete, če hočeže živeti! Vaše žene in vaše ljudice maj prosijo Daždboga za sušo. Zakaj, ni treba dežja na polje Slovenov, kropili ga bo pretehteval bojne davorije. Vsepovod so darovali bogate obete perunu, obljudljili ovnov Morani, če jim prizanese boju. Hukali so v gozde in ligibinsko ogovarjali vite, naj jim pridejo z mehkim predvom obvezati rane, ščuvati so vse in vilkodlake na sovražni. Pred Volkom so metali kviku ugledni kozelniki razpoljene favorjeve palice in veževali o izidu boja. Žreči so razmotavali drobovja zaklanih živali, pretehtevali srca in obisni ter vrzili vojnikom usodo prihodnjega dne.

Iztok ni doraval, ni poslušal žreco in ni obljubljal obetov. Vojni svet starešin mu je posrel poveljstvo za bodočo bitko. Z zategnjenimi vzliki so starji bojni navadi pozdravili.

Rojakom se priporoča v obiščen poset svojih prostorov Mike Setnikar,

grizeč in tuleč valili med vojskama.

Tedaj se je Iztoku razveselilo lice. Hrup rogov se je oglašil iz tabora Antov, ogromna četa se je odškrnila od gozda in v lahnem teku z naprjenimi kopji in dvignjenimi sekirami namerila tja, kamor je Iztok postavil drhal pastirjev in sužnjev. V lepem redu so poskakovali Anti, v strnjeni celoti, kakor bi strašna lavina hrumele čez ravan. Iztok se je radoval te moči, ugajal mu je ta grozeci val, le kruto mu je bil pri sreu, da ni mogel zaježiti tega veletoka, združiti ga s Slovensi in ga peljati na bizantsko zemljo, da poplavi in pogazi karkoli bi srečal.

Naanekrat se pa pretoci po vrstah Slovensov tih, zategnjeni vzlik začudenja in bojazni: "Huni! Alani!"

Iztok se je vzpel v stremeni. Iz gozda se je vslalo ob bokih Volkovega močnega vija krdele hanskih in alanskih konjikov.

"Tunjuševe delo! Pes je prisel Volk na pomoc."

(Dalje pričenjajo.)

DESETI BRAT!

Deseti brat! Izvirna drama s petjem v petih dejanjih, priredil za oder g. Fran Govekar v prvi vodilni ulici.

Grajsčak na Polesku, po imenu Peter Piškar je imel tragicno ljubavno razmerje v svoji mladosti. Raditev je pozneje živel čemerno in pustolovsko. Napram vaščanom je bil nepričazen in se jih je najraje ogibal. — Kot dosmrtni maščevalci njegove lahkomiselne mladost mu je bil lastni sin Martin Spak, ali "Deseti brat."

Peter Piškar se ga je ikusal na vse načine iznebiti — a brez uspešno. Martin "Deseti brat" je bil vseskozi blagega srca in radodaren napram revežem; a krut sovražnik gospode. Zato ga so ljudje imeli vobče radi.

Ves drugačen je bil Marjan, njegov brat iz drugega zakona. Ljudje nizjegove stanu je preziral. Za obrazbo mu ni bilo mar, najraje se je pečal z dovom. Desetega brata Martina je zelo sovažil, kar je provzročilo tragičen konec.

Benjamin Gornik, grajsčak na Slemenicah je bil sosed Piškara; a po značaju ves drugačen od njega. Protiv vaščanom je bil uljden in radodaren, zato je živel s svojo hčerkjo Manico in sinom Balčkom mirno življenje. Kot domačega učitelja za Balčka je vzel cand. prof. Lovro Kvasar, rodnom pripravilce stanu, kjer pa je bil v vseh krogih jako priljubljena oseba. S svojo značajnostjo si je pridobil naklonjenost Matnice, s katero se je pozneje tudi zaročil.

Dolef Gornik, grajsčakov brat, je vseskozi vzor kmetiški original, Kriščevit in vsekih vrednostih. V pijači skuša utopiti spomine izza-dijaških let ter prepoditi oblike, v katerih je zidal svoje gradove.

Celo povest, kakor tudi igra življa pravi kmetiški original, Kriščevit, kateri se dela zelo juhaškega, vresnic pa je bil bolj strahopeten.

ROJAKCM

priporočam svoj fino urejeni saloon na 613 St. Clairave, N. E., kjer je vsakdo posrežen v svojo največjo zadovoljnost.

Mrzlo, svežo pivo in fine smožke ter žganje vedno na razpolago gostov. Nadalje se priporočam društvo v oddajo velike v male Knausove dvoran, ki so najboljše, kar jih je slovenskih dvoran v Clevelandu. Velika dvorana je pripravljena za igre, seje in zborovanja. Dvorana je na novo opremljena in zadostuje vsem potrebam.

Rojakom se priporoča v obiščen poset svojih prostorov

Mike Setnikar,

CLEVELAND, O.

CENIK KNJIG

kater se dobe v zalogi

SLOVENESKE BUKVARNE

8119 St. Clair Ave. N. E.

CLEVELAND, O.

MOLITVENIKI.

Bogu kar je boljšega rud. obresa 50 c.	Ljubljivi Kljukec	—20 Za narodov blagor. igra
zlatna obresa 80 c, uaje zlatabrezza	Lešnik	—20 Šalonta gora pri Preserju
\$1.25, \$1.50 \$2.00 in usijo zlatna obresa	Maternik arčev	—25 Andrejs Hofer igra
250 g	Miljkova Zala	—25 CERKVENE IN NARODNE PESNI
—	Mučenici	—18 Aljdi močni zbori po
Cesenna Marij a zlatna obresa 75 c in usijo zlatna obresa	Maron kral. deček broš.	—15 Zirovnik pesmi I. II. III.
\$1.00	Maron kral. deček vez.	—20 Mladinski glosi I.
Dunski vodnik zlatna obresa	Maro Poštenjakovič	—20 Mladinski glosi II. III.
—	May - Eri	—25 Velikonočne
Filoteja zlatna obresa	Medvedij lov	—25 Šmarinci
75 c	Midali samotar	—25 Gorski odmevi I.
Kvilkova arcia rud. obresa	Mitica	—25 Gorski odmevi II.
50 c	Mitko	—25 Gorski odmevi III.
zlatna obresa \$1.00 usijo zlatna obresa	Način	—25 Gorski odmevi IV.
za	Način	—25 Gorski odmevi V.
Otroška pobednost	Nadž	—25 Gorski odmevi VI.
25 c	Nadž	—25 Gorski odmevi VII.
Pot k Bagu rud. obresa 50 c zlatna obresa	Nadž	—25 Gorski odmevi VIII.
—	Nadž	—25 Gorski odmevi IX.
Rafaeli rud. obresa 50 c zlatna obresa	Nadž	—25 Gorski odmevi X.
—	Nadž	—25 Gorski odmevi XI.
Rajki glasovi rud. obresa 75 c in usijo zlatna obresa	Nadž	—25 Gorski odmevi XII.
80 c	Nadž	—25 Gorski odmevi XIII.
Bratje Jezusove rud. obresa 60 c zlatna obresa	Nadž	—25 Gorski odmevi XIV.
—	Nadž	—25 Gorski odmevi XV.
—	Nadž	—25 Gorski odmevi XVI.
—	Nadž	—25 Gorski odmevi XVII.
—	Nadž	—25 Gorski odmevi XVIII.
—	Nadž	—25 Gorski odmevi XIX.
—	Nadž	—25 Gorski odmevi XX.
—	Nadž	—25 Gorski odmevi XXI.
—	Nadž	—25 Gorski odmevi XXII.
—	Nadž	—25 Gorski odmevi XXIII.
—	Nadž	—25 Gorski odmevi XXIV.
—	Nadž	—25 Gorski odmevi XXV.
—	Nadž	—25 Gorski odmevi XXVI.
—	Nadž	—25 Gorski odmevi XXVII.
—	Nadž	—25 Gorski odmevi XXVIII.
—	Nadž	—25 Gorski odmevi XXIX.
—	Nadž	—25 Gorski odmevi XXX.
—	Nadž	—25 Gorski odmevi XXXI.
—	Nadž	—25 Gorski odmevi XXXII.
—	Nadž	—25 Gorski odmevi XXXIII.
—	Nadž	—25 Gorski odmevi XXXIV.
—	Nadž	—25 Gorski odmevi XXXV.
—	Nadž	—25 Gorski odmevi XXXVI.
—	Nadž	—25 Gorski odmevi XXXVII.
—	Nadž	—25 Gorski odmevi XXXVIII.
—	Nadž	—25 Gorski odmevi XXXIX.
—	Nadž	—25 Gorski odmevi XL.
—	Nadž	—25 Gorski odmevi XLI.
—	Nadž	—25 Gorski odmevi XLII.
—	Nadž	—25 Gorski odmevi XLIII.
—	Nadž	—25 Gorski odmevi XLIV.
—	Nadž	—25 Gorski odmevi XLV.
—	Nadž	—25 Gorski odmevi XLVI.
—</		